

Sosiaali- ja terveysministeriö

PL 33, 00023 Valtioneuvosto

kirjaamo@stm.fi

Viite STM091:00/2017, STM/3421/2017

Päijät-Hämeen liiton maakunta ja sote valmistelun projektitoimiston lausunto asiakaseteliä, henkilökohtaista budjettia ja suun terveydenhuollon yksiköissä tuotettavia suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluja koskevista asiakirjamalleista.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa asiakaseteliä, henkilökohtaista budjettia ja suun terveydenhuoltoa koskevista asiakirjamalliluonnoksista 15.5.2018 päivätyllä lausuntopyynnöllä. Lausunnon antajia pyydetään arvioimaan asiakirjakokonaisuuden hallittavuutta ja ehtojen selkeyttä. Lisäksi pyydetään arvioimaan mahdollistavatko mallit erilaisten palveluntuottajien toimimisen asiakaseteli- ja henkilökohtaisen budjetin palveluntuottajina sekä turvaavatko ne riittävästi asiakkaan oikeuksia saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluja.

Päijät-Hämeen liiton sote-projektitoimisto toteaa asiakirjakokonaisuuksien hallittavuudesta ja selkeydestä, että kokonaisuus on raskas, vaikkakin jäsennelty. Kokonaisuus on kattava, mutta vaikeasti hahmotettava. Näemme, että asiakirjoja pitäisi selkeyttää ja yksinkertaistaa, mikäli se on mahdollista. Asiakirjojen tulisi olla keskenään yhdenmukaisia, eikä eri asiakirjoissa pitäisi olla samoja päällekkäisiä tietoja. Asiakirjasisältöjen tulisi olla yhteneväisiä eri valinnanvapauden palveluissa.

Asiakasetelissä, henkilökohtaisessa budjetissa ja suun terveydenhuollossa on oletettavaa, että moni palveluntuottaja on pienyrittäjä. Raskaat ja vaikeasti hahmotettavat asiakirjat saattavat vaikeuttaa nimenomaan pienyrittäjien toimintaa ja vähentää heidän halukkuuttaan toimia palveluntuottajina. Riskinä on se, että nyt suunniteltu toimintamalli suosii suuria yrittäjiä. Päijät-Hämeessä pidämme pienyrittäjien toimintaedellytyksien mahdollistamista erittäin tärkeänä. Juuri siksi pidämme asiakirjojen yksinkertaistamista tärkeänä.

Näkemyksemme mukaan asiakirjat ja lainsäädäntö turvaavat hyvin asiakkaan oikeuden saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluja. Verrattuna nykyisiin käytössä oleviin palvelujen ostosopimuksiin ja palvelusetelituottajille asetettuihin ehtoihin asiakirjat ovat huomattavasti tarkempia ja laaja-alaisempia. Tätä voidaan pitää asiakirjojen hyvänä puolena. Vaikka asiakirjoja pitääkin selkeyttää, emme näe tarpeelliseksi asiakirjojen ehtojen muuttamista.

12.6.2018

Sote-palveluntuottajien korvaukset työryhmän muistiosta toteamme, että henkilökohtaisen budjetin käyttöönottoon liittyy runsaasti avoimia kysymyksiä, jotka vaativat valmistelutyötä maakunnassa. Erityisesti henkilökohtaisen budjetin arvon määrittely vaatii palvelujen tuotteistusta ja luotettavaa tietoa palvelujen kustannuksista sekä asiakasohjauksen henkilöstön osaamisen kehittämistä. Henkilökohtaisen budjetin suunnittelu, arvon määrittely ja seuranta vaativat myös merkittäviä tietojärjestelmämuutoksia. Käyttöönotossa pilotoinnilla ja kokeiluilla on erityisen suuri merkitys. Työryhmän muistio henkilökohtaisen budjetin arvon määrittämisestä avaa ansiokkaasti erilaisia vaihtoehtoja, mutta käytännön toteutus vaatii vielä runsaasti työtä maakunnissa. Tähän työhön tarvitaan valtakunnallista tukea.

Päijät-Hämeen liiton sote- ja maakuntavalmistelun projektitoimisto

Ismo Rautiainen, hankejohtaja, sote vastuuvalmistelija